

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316214390
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:4316214390.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, XXX XX E., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matky S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX, XXX XX J., prechodne E. XXXX, XXX XX V., a otca G. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, XXX XX E., zastúpeného JUDr. Zuzanou Baloghovou, advokátkou so sídlom C. X, XXX XX O., v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/13/2016-291 z 15.03.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/13/2016-291 zo dňa 15.03.2018 potvrdzuje.

Styk otca s maloletou D. G. J., nar. XX.XX.XXXX neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 3P/11/2006-37 zo dňa 21.09.2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 6CoP/78/2006 zo dňa 07.02.2007 tak, že maloletú D. G. J., nar. XX.XX.XXXX zveril do výchovy a starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia (výrok I.). Otcovi maloletej G. O., nar. XX.XX.XXXX., uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej D. G. sumou 100,00 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc od 06.01.2018 (výrok II.). Zameškané výživné od 06.01.2018 do vyhlásenia rozsudku vo výške 280,50 Eur povolil súd otcovi splácať v splátkach po 50,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, s prvou splátkou splatnou 15. deň v mesiaci nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku (výrok III.). V ostatnej časti, ktorou matka žiadala určenie výživného od 01.08.2016 do 06.01.2018 návrh matky zamietol (výrok IV.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 23.08.2016 sa matka domáhala, aby súd zveril C. D. G. J., nar. XX.XX.XXXX a maloletú B. J., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej D. G. a maloletej B. sumou po 100,00 Eur mesačne od 01.08.2016 vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s právom oboch rodičov mal. deti zastupovať. Konajúci súd uznesením č.k. 10P/13/2016-58 zo dňa 21.11.2016, vec starostlivosti súdu o maloletú B. J., vylúčil na samostatné konanie a podľa bydliska mal. B. vec postúpil Okresnému súdu Levice.

3. Na základe vykonaného dokazovania vo veci maloletej D. G. J. mal súd preukázané, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/78/2006 zo dňa 07.02.2007 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej maloletá D. G. bola zverená do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jej výživu sumou 700,00 Sk (23,24 Eur) mesačne. Následne rodičia maloletej obnovili spolužitie a z ich vzťahu sa dňa XX.XX.XXXX narodila mal. B. J.. Do 14.07.2016 bývali rodičia maloletých detí v spoločnej domácnosti. Po nezhodách s matkou otec spolu s mal. D. G. opustil spoločnú domácnosť a presťahovali sa do obce E. (okres Ružomberok), kde bývali v rodinnom dome, ktorého bol otec spoluvlastníkom v 1/4. Mal. B. zostala v starostlivosti matky. Rodičia detí spolužitie neobnovili. Otázka výchovy maloletej D. G. bola medzi rodičmi sporná, preto na posúdenie možnosti zmeny výchovného prostredia súd nariadil znalecké dokazovanie. Zo záverov znaleckého posudku (č. 21/2017 vypracovaného Mgr. Emíliou Kolárovou, znalkyňou z odboru psychológia, že odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, zo dňa 01.12.2017) vyplynulo, že maloletá preferuje emočný vzťah k otcovi, trvá na osobnej starostlivosti otca, a preto znalkyňa odporučila ponechať mal. D. G. v starostlivosti otca. Súčasne však uviedla, že maloletá má rada aj matku a túži byť so sestrou. Znalkyňa konštatovala, že obaja rodičia majú rovnaké osobnostné predpoklady na výchovu dieťaťa, avšak poukázala na manipuláciu otca, ktorý sa snaží dcéru citovo na seba naviazať jednak formou negatívnych hodnotení matky, zákazmi kontaktu s matkou, a na druhej strane zvýšenou pozornosťou (z vyjadrení dieťaťa, že dostáva nové oblečenie, kozmetiku), v čom mu napomáhala aj rodina. Uvedená situácia sa zmenila počas pobytu mal. D. G. u matky na Vianoce v roku 2017, keď sa dňa 06.01.2018 odmietla vrátiť k otcovi (pôvodne mala mal. D. G. zabezpečiť, že mal. B. pôjde na návštevu k otcovi). Po doplnení dokazovania - opätovným výsluchom maloletej za účasti znalkyne, maloletá jednoznačne prezentovala svoje rozhodnutie zostať u matky. Zdôvodnila ho tým, že otec začal na ňu kričať, keď B. nechcela ísť k nemu do E., uvedomila si ako jej mama chýba, otec na ňu kričí, nechce sa s ňou učiť, vadí jej, že si našiel inú ženu, chce bývať so sestrou. Znalkyňa zhodnotením zmenenej situácie, vo vzájomných súvislostiach s jej zisteniami uvedenými v záveroch znaleckého posudku (prejavy maloletej boli pod vplyvom otca, manipulácia otca, bezprostredná pozitívna reakcia maloletej na matku pri znaleckom vyšetrení) navrhla, aby bola rešpektovaná žiadosť maloletej, vzhľadom aj na jej vek, kedy už dokáže vyjadriť to, čo si myslí. Súd v otázke výchovy dospel k záveru, že je potrebné prihliadať na stanovisko maloletej, na súrodenecké citové väzby oboch sestier a tiež na skutočnosť, že na strane matky neboli zistené žiadne také vlastnosti a obmedzenia, ktoré by ju zo starostlivosti o maloletú vylučovali. Na tomto základe súd rozhodol o zverení maloletej do starostlivosti matky. Nakoľko nezistil v konaní skutočnosti, ktoré by rodičov obmedzovali v ich rodičovských právach, obaja rodičia majú právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

4. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti na strane povinného rodiča vychádzal zo základných kritérií, a to preskúmaním schopností, možností a majetkových pomerov otca. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že otec maloletej má posledný zistiteľný príjem od spoločnosti Ján Šestina SETA vo výške 3,30 Eur na hodinu + prémie 0 %-30 %, kde pracoval do 29.11.2016. Ako uviedol, jeho príjem je toho času 500,00 až 600,00 Eur mesačne. Od 03.02.2017 bol zamestnaný v spoločnosti BAUTHERM SK, s.r.o. s hodinovou mzdou 3,00 Eur. Je spoluvlastníkom rodinného domu v podiele 1 a spolu s ďalšími osobami žijúcimi v dome sa podieľal na nákladoch spojených s bývaním vo výške 1/4; platí za elektrinu 26,00 Eur mesačne, vodné, stočné 9,00 Eur mesačne, drevo na kúrenie 75,00 Eur na celú vykurovaciu sezónu. Otec má vyživovaciu povinnosť k maloletej B. J., nar. XX.XX.XXXX (výživné ku dňu rozhodovania súdu nebolo určené) a k C. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorému podľa súdneho rozhodnutia platí výživné vo výške 1.500,00 Sk (50,00 Eur) mesačne, ktorá skutočnosť nebola sporná. Podľa oznámenia právnej zástupkyne otca, otec vo februári 2018 nadobudol do výlučného vlastníctva nehnuteľnosť (príslušný list vlastníctva nepredložila). Mal. D. G. je evidované v imunologickej ambulancii, ide o dieťa so zdravotným znevýhodnením, s diagnostikovanými susp. ŠVPU- dyslexia, dysgrafia, susp. dysortografia, susp. dyskalkúlia na podklade dg.sy. ADD- poruchy pozornosti, dielčích oslabení výkonov v kvalitách pozornosti, v sluchovej a zrakovovej percepcii, s prejavmi percepčno-kognitívnej nezrelosti, so zníženou frustračnou toleranciou a toleranciou voči záťaži, vyžadujúcou zvýšený individuálny prístup; s poukazom na vek (13 rokov), zdôraznil potrebu vynaložiť väčšie výdavky na ošatenie, hygienu a pod. Matka žije s maloletými deťmi sama, jej príjem tvoria rodinné prídavky na maloletú B. a príspevok na opatrovanie vo výške 297,42 Eur, iný príjem nemá. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca dieťaťa platiť výživné v stanovenej výške, a to aj napriek ďalším dvom vyživovacím povinnostiam. Poukázal na účel výživného, ktoré slúži nielen na uspokojovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa, ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa. Pri určení výšky výživného pre maloleté dieťa zohľadnil zdravotný stav dieťaťa a s ním spojené zvýšené výdavky, ale aj zdravotný stav maloletej B., u ktorej sa jedná o dieťa so zdravotným znevýhodnením, čo matku limituje vo výbere možného zamestnania. Na strane matky prihladol na jej

osobnú starostlivosť o dieťa ako aj na vyplácané prídavky, ktorými sú sčasti hradené potreby dieťaťa. Otec netvrdil ani nedeklaroval také skutočnosti, ktoré by ho na trhu práce znevýhodňovali. Výživné stanovil otcovi od 06.01.2018, odkedy sa maloletá trvalo nachádza v starostlivosti matky a z tohto dôvodu návrh vo zvyšnej časti zamietol. Zameškané výživné za obdobie od 06.01.2018 do vyhlásenia rozsudku (15.03.2018) vo výške 280,50 Eur okresný súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach (súčasne určil ich výšku a zročnosť), pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote do výrokov o výživnom a zameškanom výživnom podal odvolanie otec, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že bude povinný prispievať na výživu maloletej D. G. výživným vo výške 50,00 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc od 06.01.2018. Zameškané výživné od 06.01.2018 do vyhlásenia rozsudku navrhol splácať v splátkach po 25,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným so splatnosťou prvej splátky 15. dňa v mesiaci nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Súčasne navrhol upraviť styk otca s maloletou D. G. J., nar. XX.XX.XXXX, a to v poradí vždy druhú sobotu toho ktorého mesiaca v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod., každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 14.00 hod. do 29.12. do 17.00 hod.; každý párny rok počas veľkonočných sviatkov od piatka od 14.00 hod. do pondelka do 17.00 hod.; cez letné prázdniny od 01.07. od 14.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa pripraviť na styk s otcom v určený čas a otec je povinný v určený čas maloleté dieťa v mieste bydliska matky prevziať a dieťa matke v mieste jej bydliska v určený čas odovzdať. O trovách konania navrhol rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. V podrobnostiach uviedol, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP), v dôsledku nedostatočne vykonaného dokazovania (bez ohľadu na dôkazné návrhy účastníkov konania) dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nedostatočne preveroval jeho mesačný príjem ako aj jeho aktuálne pravidelné mesačné výdavky. Výdavky otca boli súdu naposledy preukazované 13.01.2017. Odvtedy sa zmenil jeho zdravotného stav, ktorý mal vplyv aj na zárobkovú činnosť. Namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť vyjadriť sa ku všetkým tvrdeným skutočnostiam, pretože súd aj napriek jeho žiadosti o odročenie pojednávania konal. Uviedol, že na pojednávaní sa chcel zúčastniť a vyjadriť sa k svojim majetkovým, zárobkovým pomerom, k zmeneným mesačným výdavkom ako aj k otázke stretávania sa s maloletou. V tejto súvislosti vo fotokópiách predložil ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, potvrdenie o pracovnej neschopnosti a o zdravotnom stave. Poukázal, že dlhodobá pracovná neschopnosť (trpí chronickým ochorením priedušiek) sa výrazne prejavila na mesačnom príjme a predložil výplatné pásky za mesiac január a marec 2018. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu (potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti na výkon doposiaľ vykonávanej pracovnej činnosti), ukončil pracovný pomer s terajším zamestnávateľom, spoločnosťou CHYŽBET - Služby, s.r.o. ku dňu 30.04.2018, od 01.05.2018 s firmou Trenkwaldler so sídlom Vrútky má dohodnutý pracovný pomer na pozíciu skladník s mesačným príjmom cca 650,00 Eur v hrubom. Z tohto jediného príjmu platí výživné v súdom určenej výške na syna C., nar. XX.XX.XXXX vo výške 50,00 Eur, dcéru B., nar. XX.XX.XXXX dobrovoľne prispieva na výživu mesačne sumou vo výške 30,00 Eur. Ďalšie výdavky predstavujú: - splátka hypotekárneho úveru z titulu úverovej zmluvy č. 5138585809, uzatvorenej so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 05.02.2018 na nadobudnutie nehnuteľnosti, ktorý si otec maloletej zobral za účelom dlhodobo zamýšľaného a s dcérou dohodnutého spoločného bývania v sume 245,34 Eur/mesačne, - týždenný lístok na vlakovú dopravu na cestu do zamestnania v sume 5,50 Eur (22,00 Eur za mesiac), Slovak Telekom, a.s. (televízia) v sume 13,88 Eur, Slovak Telekom, a.s. (paušál - mobil) v sume 40,00 Eur, záväzok zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.02.2018 vo výške 1.600,00 Eur za účelom kúpy nevyhnutných spotrebičov do domácnosti (práčka, chladnička, sporák, vysávač) vo výške mesačnej splátky 48,00 Eur, záväzok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 16.02.2018 vo výške 735,00 Eur za účelom kúpy televízora vo výške mesačnej splátky 37,55 Eur. Po odpočítaní uvedených mesačných platieb mu na živobytie zostáva cca 160,00 Eur. Preto je nereálne, aby platil výživné v súdom určenej výške 100,00 Eur mesačne spolu so splátkou zameškaného výživného, ktorú splátku považuje za neprimerane vysokú. Namietal, že súd sa nijako nevysporiadal s otázkou stretávania otca s maloletou. So zverením maloletej do osobnej starostlivosti matke síce nesúhlasil, v tejto časti však rozsudok nenapadol len preto, lebo rešpektoval stanovisko a pranie maloletej dcéry. Uviedol, že z dôvodu výrazného negatívneho postoja matky voči osobe otca nie je medzi nimi reálna dohoda o tejto otázke. Matka znemožňovala otcovi styk s maloletou tým, že manipuláciou maloletou sa snažila dosiahnuť, aby začala odmietať svojho otca. I v tejto súvislosti (nemohol sa vyjadriť k stretávaniu s mal. dcérou) poukázal na nesprávny procesný postup súdu, ktorým mu bolo odňaté právo konať pred súdom v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP).

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Vzhľadom na obsah odvolania a v ňom otcom špecifikované príjmy a výdavky poukázal na obsah zápisnice spisanej na Okresnom súde Levice zo dňa 13.02.2018 č.k. 10Em/1/2018 v konaní o výkon rozhodnutia predloženou matkou na pojednávaní. V tejto súvislosti namietal, že otec si mal zvážiť dobrovoľné vzdanie sa spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti (jeho darovanie sestre) a zbytočne nezaťažovať svoj rozpočet spotrebiteľským úverom na nákup spotrebičov do domácnosti, resp. spotrebným úverom na nákup televízora. Z obsahu tejto zápisnice okresný súd zistil zmenu otcovho zamestnávateľa a výšku jeho príjmu (okolo 500,00 až 600,00 Eur mesačne).

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť v plnom rozsahu. Namietala návrh otca na úpravu styku s maloletou. Uviedla, že presne stanovená úprava styku, ktorú by musela maloletá rešpektovať, by nebola v jej najlepšom záujme. Počas návštev otec verbálne útočil a ponižoval nielen matku, ale aj maloleté dcéry. Odkedy bola G. zverená do výchovy matky, agresia otca sa zhoršila. Osobitne poukázala na poslednú návštevu dňa 07.04.2018, keď matku v prítomnosti oboch dcér napadol syn otcovej partnerky, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. K tomu predložila kópiu trestného oznámenia. Uviedla, že doteraz pravidelne navštevujú psychológa v Leviciach, ktorý za súčasného stavu nedoporučuje pokračovať v stretávaní otca sa s maloletými dcérami. Ohľadom výživného uviedla, že je v možnostiach otca prispievať na výživu dcéry sumou 100,00 Eur mesačne, ktorú považuje za primeranú vzhľadom na vek a zdravotný stav maloletej. Otec odmietol maloletej odovzdať jej osobné veci, preto má len tie najzákladnejšie. Dala do pozornosti, že otec mal kde bývať, okrem toho sa zdržuje aj u svojej partnerky v X., ktorá vlastní dom, renovuje kúpený dom, stavia terasu, bazén, v lete chodí na dovolenku. Ide u neho o špekulatívny spôsob obhajoby, ako splácať účelovo vytvorené dlhy, pritom má tri vyživovacie povinnosti. Uviedla, že v čase pracovnej neschopnosti 10.03.2018 sa dostavil na stretnutie s maloletými dcérami, pracovnú neschopnosť ukončil deň po pojednávaní, t.j. 16.03.2018, preto ťažko uveriť tomu, ako mu pre „vážny zdravotný stav“ bolo bránené vyjadriť sa k majetkovým a zárobkovým pomerom. Otec sa stretol s deťmi dvakrát, a to 24.02.2018 a 10.03.2018, čo je každú páru sobotu. Za mesiac apríl (predložila kópiu poštových poukážok) zaplatil aj zameškané výživné v sume 50 Eur. Potvrdila, že na maloletú B. začal platiť výživné až 20.02.2018, toho času dobrovoľne uhradza 30,00 Eur bežné výživné a 30,00 Eur zameškané výživné. Vzhľadom na deklarované výdavky otca ako aj skutočnosť, že výška hypotéky je odvodená od výšky príjmu, podľa matky, otec disponuje dostatočným príjmom. Výživné má prednosť pred výdavkami, ktoré nie sú nevyhnutné. Podotkla, že v súčasnosti prebieha aj konanie o jej návrhu na udelenie súhlasu o zmenu školského zariadenia za rodiča pri nehode rodičov (otec odmietol dať písomný súhlas na zmenu školy). Matka vyjadrila súhlas s obsahom vyjadrenia kolízneho opatrovníka k rozsudku súdu prvej inštancie a predložila súdu uznesenie Okresného súdu Levice č.k. 10P/13/2017-269 zo dňa 15.05.2018 (neodkladné opatrenie), v zmysle ktorého okresný súd zakázal styk otca s maloletou B. J., nar. XX.XX.XXXX. až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10P/13/17, predmetom ktorého je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

8. Kolízny opatrovník nemal výhrady k vyjadreniu matky.

9. V odvolacej replike otec označil tvrdenia matky vo vyjadrení k odvolaniu za hrubo zavádzajúce, účelové, sledujúce základný cieľ vylúčiť otca zo života maloletej a znemožniť mu stretávať sa s maloletou; pokiaľ však ide o výživné tam má matka eminentný záujem, aby bolo ponechané vo výške určenej súdom prvej inštancie. Opätovne zdôraznil, že má tri vyživovacie povinnosti. Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 05.06.2018 určil výživné aj na maloletú B. v sume 80,00 Eur mesačne a zameškané výživné vo výške 20,00 Eur. Nie je v možnostiach otca, aby platil bežné výživné 100,00 + 100,00 + 50,00 Eur a k tomu splácal zameškané výživné. Dom obstaral preto, aby mali obe dcéry kde u neho bývať, a preto výdavky na hypotekárny úver a na ostatné úvery nevyhnutné na základné zariadenie domácnosti sú nevyhnutnými výdavkami a nemôže ísť o „špekulatívne“ konanie ako sa snaží naznačiť matka. Menšinový podiel, ktorý vlastnil v rodinnom dome na E. mu neumožňoval plnohodnotne nehnuteľnosť využívať, u priateľky nebýva, majetkové pomery jeho partnerky nie sú predmetom tohto konania a poprel tvrdenia matky ohľadom dovolenky, či výstavby bazéna. Svoju práceneschopnosť a jej dôvody riadne zdokladoval. Napriek vážnym zdravotným problémom cestoval za dcérou 200 km tak, ako uviedla matka, lebo má o ňu záujem. Výživné uhradil nie preto, že by mu to jeho majetkové pomery umožňovali (finančné prostriedky si musel požičať), ale rešpektuje predbežnú vykonateľnosť rozsudku.

Otec mal záujem dcére aj niečo kúpiť, bol však problém zo strany matky, aby sa vôbec s deťmi stretol. Úvahy matky ohľadom pracovných možností označil za špekulatívne, má zdravotné problémy, preto nateraz nie je v jeho možnostiach iná práca ako tá, ktorú teraz vykonáva. Uviedol, že matka nebola zamestnaná niekoľko rokov, dlhodobo jej príjmami boli rôzne dávky a príspevky od štátu, hoci má tiež zodpovednosť za životnú úroveň detí. Tvrdenia smerujúce k tomu, aby nebol upravený styk otca s maloletou (verbálne útoky, ponižovanie matky ako aj detí, údajnú agresiu otca, taktiež strach detí z otca) matka ničím nepreukázala, tieto považuje za účelové. Poukázal, že v mnohých prípadoch je to práve ona, ktorá hádky medzi rodičmi vyprovokuje. Vyjadrenie matky, že otec hral s deťmi futbal (počas návštevy) dokazuje, že maloletá strach z otca nemá a je schopná sa s ním stretávať. Preto predložil CD s telefónnymi nahrávkami rozhovorov a osobného kontaktu s maloletou. Pokiaľ ide o podané trestné oznámenie matkou, v tomto konaní je v procesnom postavení svedka. Preto konanie matky v súvislosti s týmto trestným oznámením považuje za účelové a žiadal, aby súd na tieto argumenty neprihliadol. Tvrdenie matky, že dieťa sa otca bojí, nebolo potvrdené inou nezávislou osobou. Pri výsluchu maloletej dňa 15.03.2018 nebola takáto skutočnosť súdnou znalkyňou preukázaná. Vzhľadom na to, že vzťahy medzi rodičmi sú výrazne narušené, vyjadril obavu, že pokiaľ nebude upravený styk otca s dcérou, matka pod rôznymi zámienkami nebude otcovi tento styk umožňovať. Maloletá bola po dlhšiu dobu v starostlivosti otca, mala s ním dobrý vzťah, preto nie je dôvod, aby bol otec z jej života vylúčený. K otázke školskej dochádzky (aj keď nie je predmetom tohto konania) uviedol, že práve matka od 08.01.2018 umožnila viesť maloletej život bez školy, keď maloletú nevrátila otcovi.

10. Súdu bolo doručené vyjadrenie tretej osoby C. P., partnerky otca vo forme čestného prehlásenia, v ktorom sa menovaná vyjadruje pozitívne o vzťahu medzi otcom a maloletou G. a hodnotí vyjadrenia matky ako nepravdivé, účelové a zavádzajúce.

11. V odvolacej duplike matka v súvislosti s darovaním spoluvlastníckeho podielu k 1/4 rodinného domu uviedla, že išlo o novostavbu dokončenú v roku 2005, dvojgeneračný dom, čím chcela poukázať na hodnotu tohto majetku. K poberaným dávkam a príspevkom od štátu (dlhodobý príjem) ako rodičovský príspevok, opatrovateľský príspevok, dlhodobé nemocenské dávky uviedla, že tieto boli ovplyvnené zdravotným stavom maloletej B. (ťažko zdravotne postihnutá), ako aj jej zdravotným stavom. K tomu predložila posúdenie a potvrdenie zdravotného stavu odborným lekárom. Predloženie nahrávok otcom zhodnotila tak, že tento dôkaz bude možné využiť vo vzťahu k nariadenému znaleckému dokazovaniu vo veci maloletej B..

12. Odvolacia duplika ako aj uvádzané vyjadrenia spojené s podaním odvolania boli v zmysle § 374 CSP doručené všetkým účastníkom konania.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) rozsudok okresného súdu vo veci samej (výrokoch I., II, III., IV) ako aj v závislom výroku o trovách konania (výrok V.) v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a styk otca s mal. D. G. neupravil.

14. V prejednávanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v ktorom je možné začať konanie aj bez návrhu. Tento charakter konania je určujúci z pohľadu vykonania odvolacieho prieskumu, keďže odvolací súd v takomto type konania nie je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania. Odvolaciemu prieskumu podrobil krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie ako celok.

15. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd (pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, rozhodnutia o výchove a výžive mal. D. G. J.) v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Odvolacie námietky otca vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

17. Je potrebné uviesť, že súd na návrh matky konal o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. D. G. J., pôvodne upravených rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 3P/11/2006-37 zo dňa 21.09.2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 6CoP/78/2006 zo dňa 07.02.2007. Z vykonaného rozsiahleho dokazovania súdom prvej inštancie k tejto otázke mohol aj odvolací súd konštatovať podstatnú zmenu pomerov, ktoré viedli súd prvej inštancie k správne rozhodnutiu o zmene výchovného prostredia mal. dieťaťa, teda k zvereniu mal. D. G. J. do výchovy a starostlivosti matky. Uvedená zmena vo výkone rodičovských práv, podporená výslovne vyjadreným názorom mal. dieťaťa ako aj znalkyne ustanovenej v konaní, je tak dôvodná a zodpovedajúca preukázaným zisteniam. Otec mal. dieťaťa rešpektuje názor a pranie mal. dcéry, čo prezentoval aj v podanom odvolaní.

18. Spornou otázkou v konaní bola otázka výšky výživného na mal. D. G., ktorú okresný súd stanovil otcovi v sume 100 Eur mesačne s účinnosťou od 06.01.2018 a výšky splátky zameškaného výživného v sume 50 Eur mesačne, splatnej spolu s bežným výživným, k čomu smerovali aj podstatné odvolacie námietky otca.

19. Základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa vyplývajú z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Aplikácia prax vymedzila odôvodnené potreby dieťaťa ako náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Odôvodnené potreby je nevyhnutné individualizovať z hľadiska konkrétnych potrieb, ktoré sú závislé od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a podobne. Budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodné. Odôvodnené potreby sú ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Na strane povinného (rodiča) sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. Zjednodušene povedané faktické príjmy a výdavky povinného. Snaha povinného vyhnúť sa vyživovacej povinnosti, resp. ju znížiť je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní jej výšky súd neprihliadne len na jeho skutočné príjmy, ale je možné vychádzať aj z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). V zmysle § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine); prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine).

20. Súd v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých (ako aj ďalších upravených v CMP) je povinný zistiť skutočný stav veci (§35 CMP). Túto povinnosť súdu nie je možné chápať v absolútnom ponímaní. Procesný postup súdu smerujúci k zisťovaniu skutočného stavu veci nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania ako aj subjektov na konaní zúčastnených, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností - povinnosť tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznú povinnosť. Zisteniu skutočného stavu veci preto zodpovedá zistenie takých skutočností, ktoré z hľadiska právnej normy smerujú k potvrdeniu oprávnenosti a správnosti uplatneného nároku. Postačuje ak vyjadrujú určitú mieru pravdepodobnosti existencie právne relevantných skutočností pre posúdenie veci, teda sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú k materiálnej pravde.

21. Súd prvej inštancie v súlade s vyššie citovanými zákonnými zásadami dostatočne zistil všetky právne relevantné skutočnosti pre rozhodnutie o vyživovacej povinnosti otca k mal. dieťaťu. Vykonal zistenia ohľadom zamestnania otca, jeho príjmu, majetkových pomerov a prihliadol na otcov deklarované výdavky. Na strane druhej zhodnotil aj plnenie vyživovacej povinnosti matky k mal. dieťaťu zistením jej príjmu, pričom zohľadnil jej osobnú starostlivosť o mal. G. D. J. ako aj starostlivosť o mal. B. so zdravotným postihnutím. Na strane mal. G. D. vzal do úvahy jej zdravotné problémy.

22. Odvolací súd súčasne konštatuje, že súd prvej inštancie vytvoril otcovi dostatočný procesný priestor na uplatnenie jeho procesných práv - predvolával ho na pojednávania (týchto sa aj zúčastňoval, súd ho vypočul), v konaní bol zastúpený, teda aj prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu mohol plne realizovať svoje procesné práva - predkladať svoje návrhy, žiadosti, dôkazy. Otec bol riadne

predvolaný aj na pojednávanie konané dňa 15.03.2018. Okresný súd neakceptoval žiadosť otca na odročenie pojednávania (z dôvodu jeho pracovnej neschopnosti), pretože bol nariadený výsluch znalca a mal. dieťaťa a otec bol právne zastúpený; súd vykonal pojednávanie za prítomnosti zástupcu otca a vo veci rozhodol. Uvedenému procesnému postupu súdu prvej inštancie nie je možné vytknúť žiadne nedostatky. Prítomnosť právneho zástupcu otca na pojednávaní bola dostatočnou zárukou realizácie jeho všetkých (procesných) práv, preto osobná prítomnosť otca nebola nevyhnutná. V týchto súvislostiach nie je možné konštatovať, že bolo porušené právo otca na spravodlivý proces. Odvolacia námietka, že otec nemal možnosť sa vyjadriť k zásadným otázkam je nadväzne nedôvodná.

23. Súd prvej inštancie vyzval otca na preukázanie príjmov, výdavkov a majetkových pomerov (č.l. 78 súdneho spisu), túto povinnosť si splnil vyjadrením doručeným súdu 17.01.2017 (č.l. 90 súdneho spisu) spolu s predložením listín na preukázanie svojich tvrdení. Súd mal k dispozícii časť zápisnice z konania vedeného na Okresnom súde Levice vo veci 10P/13/2017 (podľa uvedenia matky z februára 2018), v ktorej sa otec vyjadroval k zárobkovým a majetkovým pomerom. Otec uviedol, že zmenil zamestnanie, výška jeho príjmu je cca 500 - 600 Eur mesačne, spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti daroval sestre, nadobudol nehnuteľnosť, ktorú financoval z hypotekárneho úveru a tento spláca po 250 Eur/mesačne. Súd prvej inštancie si tak vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie o vyživovacej povinnosti otca, ktorého zhodnotením určil výživné otcovi na mal. D. G. vo výške 100 Eur mesačne. Určená výška výživného aj podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča ako aj súčasným odôvodneným potrebám mal. dieťaťa, jeho veku a zdravotným znevýhodneniam. Vzhľadom k uvedenému nie je možné súhlasiť s odvolacou námietkou otca, že súd nedostatočne zisťoval príjmy a výdavky na strane otca. Zvlášť ak skutočnosti, z ktorých vychádzal okresný súd, potvrdil otec v podanom odvolaní (výšku dosahovaného príjmu, nadobudnutie nehnuteľnosti, zaťaženie hypotekárnym úverom, darovanie spoluvlastníckeho podielu), ktoré skutočnosti sú tak nesporné.

24. V súvislosti s aktualizáciou výdavkov otca uvádzaných v podanom odvolaní odvolací súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§62 ods. 5 prvá veta Zákona o rodine). Aplikáciou uvedených zásad na výšku a štruktúru výdavkov otca (hlavne výdavkov spojených so spotrebiteľskými úvermi ale aj hypotekárneho úveru), s prihliadnutím na darovanie spoluvlastníckeho podielu v nehnuteľnosti (kde býval aj s mal. dcérou) pri vedomosti otca, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, tieto nemohol odvolací súd považovať ako nevyhnutné výdavky a akceptovať ich na úkor vyživovacej povinnosti k mal. dcére. Odvolací súd poukazuje, že otec prevzal záväzky z úverov v období (v mesiaci február 2018), keď v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu deklaroval výrazné zníženie príjmu (dokonca zmenu zamestnania). V týchto súvislostiach tvrdenia otca vyznievajú nepresvedčivo a účelovo. Uvedené skutočnosti len potvrdzujú, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej dcéry výživným v stanovenej výške a nie je dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške vyživovacej povinnosti.

25. Vyššie uvedené úvahy platia aj na rozhodnutie v otázke zameškaného výživného a podmienky jeho splatnosti, a tak odvolací súd nemal dôvod meniť výšku určenej splátky zameškaného výživného (50 Eur mesačne). Nedoplatok na zameškanom výživnom vo výške 280,50 Eur pri určenej mesačnej splátke v sume 50 Eur bude zaťažovať rozpočet otca cca 6 mesiacov.

26. Odvolací súd styk otca s mal. D. G. neupravil. Zákon neukladá súdu povinnosť upraviť styk rodiča s mal. dieťaťom, do výchovy ktorého nebolo zverené, tak ako je to upravené v rámci spojeného konania pri rozvoде manželstva a úprave výkonu rodičovských práv k mal. deťom na čas po rozvoде. V danom prípade súd prvej inštancie konal o výchove a výžive mal. dieťaťa a v priebehu celého konania rodič, proti ktorému návrh smeroval (otec) nepodal návrh na úpravu styku s maloletou, neučinil tak ani jeho právny zástupca na poslednom pojednávaní a samotný priebeh konania nenasvedčoval tomu, že by súd mal ex offio upraviť styk otca s mal. dieťaťom. Z vyjadrení matky na poslednom pojednávaní (ako aj z vyjadrenia k odvolaniu) vyplynulo, že otec deti navštevuje, právna zástupkyňa otca uviedla, že vzťahy s mal. D. G. a otcom sa zlepšili, otec sa jej venuje menej aj kvôli vzdialenosti; maloletá uviedla, že s otcom často telefonuje. V štádiu odvolacieho konania odvolací súd tak nemal vytvorený skutkový základ pre rozhodnutie o návrhu otca na úpravu styku obsiahnutého v podanom odvolaní. Otec vyjadril dôvodnú obavu, že matka mu bude brániť v styku s mal. D. G. založenú len na tvrdení o manipulácii mal. dcéry proti otcovi. V tomto smere poukazuje odvolací súd na výpoveď znalkyne, ako aj závery znaleckého posudku, ktoré takéto manipulatívne konanie zo strany matky vylúčili. Odvolací

súd preto konštatuje, že v danom štádiu konania otec ani neosvedčil tvrdenú dôvodnú obavu, ktorá by odvolací súd presvedčila o potrebe úpravy styku v nevyhnutnom rozsahu. Ďalší priebeh udalostí tvrdených matkou o traumatizujúcom zážitku mal. D. G. a mal. B. (dňa 07.04.2018 pri návšteve otca bola matka v prítomnosti detí napadnutá treťou osobou, ktorá prišla spolu s otcom), ktoré osvedčila predložením oznámenia o podaní trestného oznámenia, uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia o zákaze styku otca s mal. B., viedli k tomu, že odvolací súd styk otca s mal. dcérou neupravil, a to ani formou neodkladného opatrenia. Vo veci úpravy styku je nevyhnutné vykonať riadne dokazovanie, a tak procesný postup súdu prvej inštancie bude závisieť na stanovisku rodičov, pretože rodičia sa úpravy styku môžu domáhať samostatným návrhom resp. návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. V prípade zistenia relevantných skutočností odvolací súd ponecháva na zváženie súdu prvej inštancie, či vo veci úpravy styku otca s mal. D. G. začne konať z úradnej povinnosti.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a styk otca s mal. D. G. neupravil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. §52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.